

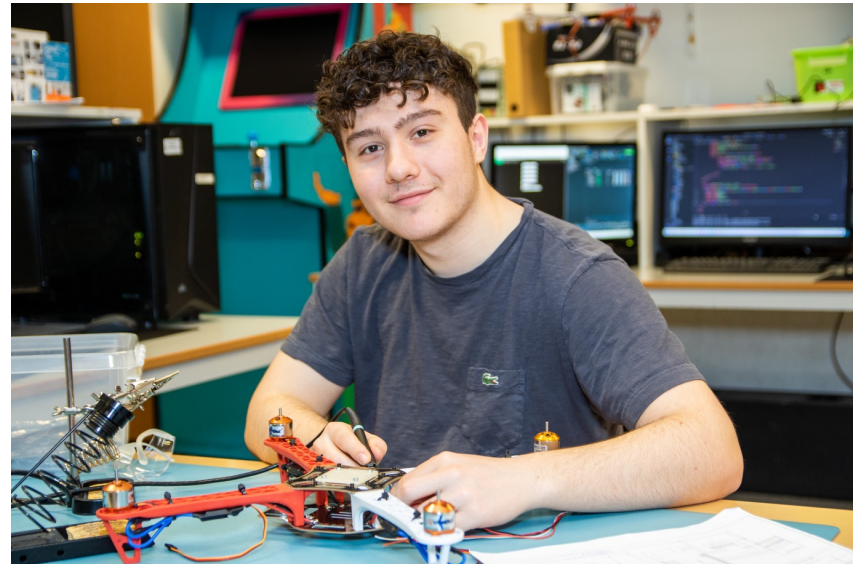
Ditt valg!

Idrettsfag • Kunst, design og arkitektur •
Medier og kommunikasjon •
Musikk, dans og drama • Studiespesialisering

Bygg- og anleggsteknikk • Elektro og datateknologi • Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign • Helse- og oppvekstfag • Håndverk, design og produktutvikling • Informasjonsteknologi og medieproduksjon • Naturbruk • Restaurant- og matfag • Salg, service og reiseliv •
Teknologi- og industrifag

Hva er videregående opplæring?

- Inngangsport til yrkeslivet og til videre studier
- Studieforberevende og yrkesfaglig opplæring:
 - Studieforberevende opplæring legger mest vekt på teoretisk kunnskap (gir studiekompetanse)
 - Yrkesfaglig opplæring fører fram til et yrke (gir yrkeskompetanse med eller uten fagbrev eller svennebrev)

Hva er videregående opplæring?

Du kan oppnå studie- eller yrkeskompetanse

Studieforberedende opplæring fører fram til studiekompetanse

Videregående
trinn 1 i skole

Videregående
trinn 2 i skole

Videregående
trinn 3 i skole

Høyere utdanning
ved høyskole/universitet

Påbygging til
generell studie-
kompetanse

Påbygging til
generell studie-
kompetanse

Yrkesfaglig opplæring fører fram til yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

Videregående
trinn 1 i skole

Videregående
trinn 2 i skole

Videregående
trinn 3 i skole

Yrke og arbeidsliv
eller fagskoleutdanning

Opplæring i bedrift

1. år

2. år

3. år

4. år

10.
trinn

15 utdanningsprogram

5 studieforberevende

- Idrettsfag
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og kommunikasjon
- Musikk, dans og drama
- Studiespesialisering

15 utdanningsprogram

10 yrkesfaglige

- Bygg- og anleggsteknikk
- Elektro og datateknologi
- Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign
- Helse- og oppvekstfag
- Håndverk, design og produktutvikling
- Informasjonsteknologi og medieproduksjon
- Naturbruk (med ett studieforberevende Vg3)
- Restaurant- og matfag
- Salg, service og reiseliv
- Teknologi- og industrifag

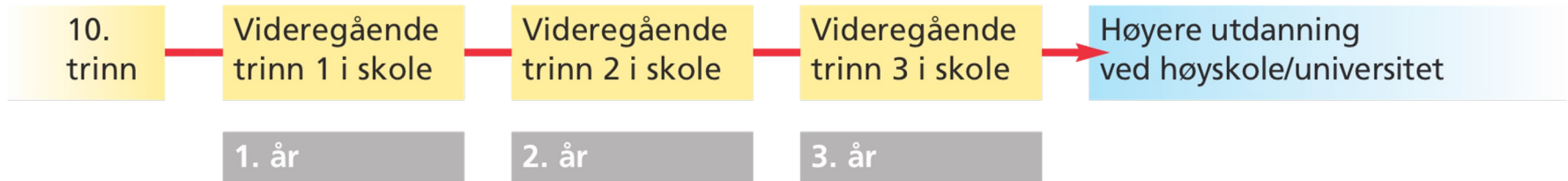
+ Påbygging til generell studiekompetanse på Vg3 eller etter yrkeskompetanse

Generell studiekompetanse

- **Generell** studiekompetanse er det faglige grunnlaget for å søke opptak til universiteter og høyskoler
- Til visse studier er det **spesielle opptakskrav**. Ofte stilles krav om spesielle fag eller fagkombinasjoner, vanligvis realfag
- Noen studier har opptaksprøve
- Du får vitnemål som dokumentasjon på studiekompetanse

Generell studiekompetanse

Studieforberedende opplæring fører fram til studiekompetanse

Oppnås ved å fullføre og bestå tre års videregående opplæring fra utdanningsprogram for:

- Idrettsfag
- Kunst, design og arkitektur
- Medier og kommunikasjon
- Musikk, dans og drama
- Studiespesialisering
- Naturbruk med studieforberedende Vg3

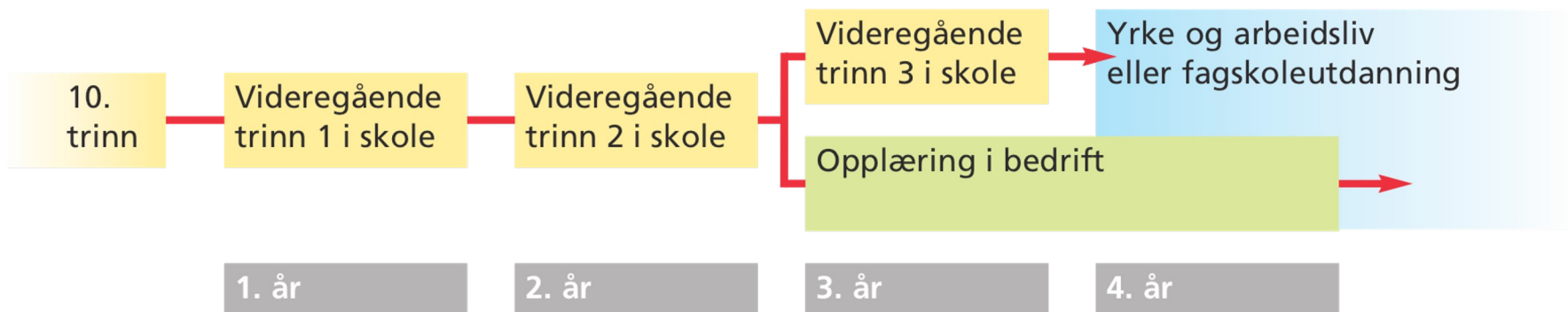
Yrkeskompetanse

har du når du er utdannet til å utøve et yrke

- Du får vitnemål som dokumentasjon når du har
 - fullført og bestått tre års fastsatt opplæring i skole
- Du får vitnemål som dokumentasjon når du har
 - fullført fag og bestått fastsatt opplæring i skole
(det fins unntak fra kravet om bestått)
 - fullført den fastsatte opplæringstiden i bedrift
 - bestått fag- eller svenneprøven ved slutten av læretiden
(da får du også fag- eller svennebrev)
- Når du har yrkeskompetanse, kan du gå videre på fagskole
- Fag- eller svennebrev gir grunnlag for mesterbrev

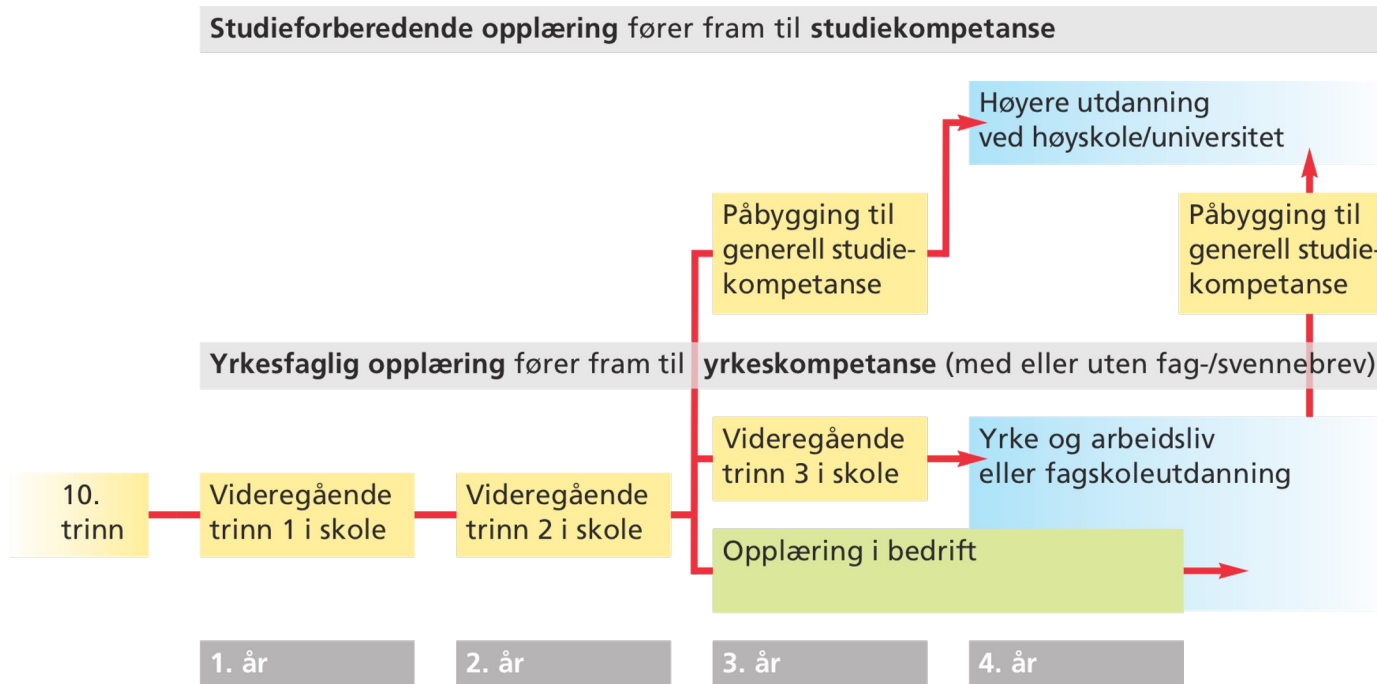
Yrkeskompetanse

Yrkesfaglig opplæring fører fram til yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

- Yrkeskompetanse *uten* fagbrev eller svennebrev får du i yrkesfag som ikke hører inn under lærefagene
- Yrkeskompetanse *med* fagbrev eller svennebrev får du i lærefag fra de 10 yrkesfaglige utdanningsprogrammene

Påbygging til generell studiekompetanse

Generell studiekompetanse kan oppnås ved å fullføre og bestå

Vg3 påbygging til generell studiekompetanse etter at du har

- fullført og bestått Vg1 og Vg2 fra et yrkesfaglig utdanningsprogram eller
- oppnådd yrkeskompetanse (med eller uten fag- eller svennebrev).

Fag- og timefordeling

- I alle utdanningsprogram har du fellesfag, for eksempel norsk, engelsk, matematikk og naturfag
- I studieforberevende utdanningsprogram har du i tillegg
 - programfag som hører til programområdet du har valgt
 - programfag som du kan velge fra eget programområde eller fra et annet programområde i studieforberevende utdanningsprogram
- I yrkesfaglige utdanningsprogram har du i tillegg
 - felles programfag som hører til programområdet ditt
 - yrkesfaglig fordypning som du kan bruke til
 - fordypning i aktuelle lærefag/yrkesfag
 - fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse
 - fellesfag i fremmedspråk
 - programfag fra studieforberevende utdanningsprogram

Fag- og timefordeling

Utdanningsprogram for idrettsfag

Vg1	Vg2	Vg3
Fellesfag 646 årstimer	Fellesfag 504 årstimer	Fellesfag 365 årstimer
		Felles programfag 476 årstimer
	Felles programfag 336 årstimer	
Felles programfag 196 årstimer		
Valgfritt programfag 140 årstimer	Valgfritt programfag 140 årstimer	Valgfritt programfag 140 årstimer

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Fag- og timefordeling

Utdanningsprogram for kunst, design og arkitektur

Vg1	Vg2	Vg3
Fellesfag 702 årstimer	Fellesfag 560 årstimer	Fellesfag 421 årstimer
		Felles programfag 280 årstimer
	Felles programfag 280 årstimer	
Felles programfag 280 årstimer		Valgfritt programfag 280 årstimer
	Valgfritt programfag 140 årstimer	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Fag- og timefordeling

Utdanningsprogram for medier og kommunikasjon

Vg1	Vg2	Vg3
Fellesfag 702 årstimer	Fellesfag 560 årstimer	Fellesfag 421 årstimer
		Felles programfag 280 årstimer
	Felles programfag 280 årstimer	
Felles programfag 280 årstimer		Valgfritt programfag 280 årstimer
	Valgfritt programfag 140 årstimer	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Fag- og timefordeling

Utdanningsprogram for musikk, dans og drama

Vg1	Vg2	Vg3
Fellesfag 646 årstimer	Fellesfag 504 årstimer	Fellesfag 365 årstimer
		Felles programfag 476 årstimer
	Felles programfag 336 årstimer	
Felles programfag 140 årstimer		
Valgfrie programfag 196 årstimer	Valgfritt programfag 140 årstimer	Valgfritt programfag 140 årstimer

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Fag- og timefordeling

Utdanningsprogram for studiespesialisering

Vg1 studiespesialisering

Vg2 og Vg3 realfag eller språk, samfunnsfag og økonomi

Vg1	Vg2	Vg3
Fellesfag 842 årstimer	Fellesfag 420 årstimer	Fellesfag 421 årstimer
	Programfag fra eget programområde 280 årstimer	Programfag fra eget programområde 280 årstimer
	Valgfritt programfag 140 årstimer	Valgfritt programfag 140 årstimer

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Fag- og timefordeling på Vg1

Studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 idrettsfag	
Fellesfag (646 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
Felles programfag (196 årstimer)	
Valgfrie programfag (140 årstimer)	
Kroppsøving dekkes av programfagene	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Vg1 kunst, design og arkitektur	
Fellesfag (702 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
56	Kroppsøving
Felles programfag (280 årstimer)	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Vg1 medier og kommunikasjon	
Fellesfag (702 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
56	Kroppsøving
Felles programfag (280 årstimer)	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Skoleeier kan flytte hele fag mellom trinn.

Valgfrie programfag kan velges fra

- ditt eget programområde
- et annet programområde i studieforberedende utdanningsprogram

Fag- og timefordeling på Vg1

Studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 musikk, dans og drama	
Fellesfag (646 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
113	Fremmedspråk
Felles programfag (140 årstimer)	
Valgfrie programfag (196 årstimer)	
Kroppsøving dekkes av programfagene	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Valgfrie programfag kan velges fra

- ditt eget programområde
- et annet programområde i studieforberedende utdanningsprogram

Vg1 studiespesialisering	
Fellesfag (842 årstimer)	
113	Norsk
140	Engelsk
140	Matematikk
140	Naturfag
84	Samfunnsfag
56	Geografi
113	Fremmedspråk
56	Kroppsøving
<i>Totalt 842 årstimer</i>	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Skoleeier kan flytte hele fag mellom trinn.

Fag- og timefordeling

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Vg1	Vg2	Opplæring i bedrift	
Fellesfag 336 årstimer	Fellesfag 252 årstimer	Normal arbeidstid	
	Felles programfag 477 årstimer		
Felles programfag 477 årstimer			
	Yrkesfaglig fordypning 253 årstimer		
Yrkesfaglig fordypning 168 årstimer			

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Fag- og timefordeling

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Vg1 yrkesfaglige utdanningsprogram	
Fellesfag (336 årstimer)	
140	Engelsk
84	Matematikk
56	Naturfag
56	Kroppsøving
Felles programfag (477 årstimer)	
Yrkesfaglig fordypning (168 årstimer)	
<i>Totalt 981 årstimer</i>	

Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	
Fellesfag (252 årstimer)	
112	Norsk
84	Samfunnsfag
56	Kroppsøving
Felles programfag (477 årstimer)	
Yrkesfaglig fordypning (253 årstimer)	
<i>Totalt 982 årstimer</i>	

Opplæring i bedrift	
eller	
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	
Fellesfag (702 årstimer)	
281	Norsk
140	Matematikk
84	Naturfag
140	Historie
56	Kroppsøving
Programfag (140 årstimer)	
fra utdanningsprogram for studiespesialisering	
<i>Totalt 841 årstimer</i>	

Timetallene er oppgitt i 60-minutters enheter.

Yrkesfaglig fordypning kan du bruke til

- fordypning i aktuelle lærefag/yrkesfag
- fellesfag fra Vg3 påbygging til generell studiekompetanse
- fellesfag i fremmedspråk
- programfag fra studieforberevende utdanningsprogram

Gratis læremidler og utstyr

Alle elever på Vg1, Vg2 og Vg3 får:

- Gratis trykte og digitale læremidler og digitalt utstyr.
- Ikke-behovsprøvd utstyrsstipend fra Lånekassen.

Dette gjelder elever med ungdomsrett, men ikke lærlinger, lære kandidater eller praksisbrevkandidater.

Stipendsatsene varierer mellom utdanningsprogrammene (fra 1196 til 4925 kroner skoleåret 2023–2024).

Når du søker om utstyrsstipend, sjekker Lånekassen automatisk om du også kan ha rett til andre stipend.

- Les mer på www.lanekassen.no

Bærbar PC

- Legger skolen opp opplæringen slik at du må bruke pc både på skolen og hjemme, skal skolen holde deg med bærbar pc.
- Skolen kan kreve en årlig egenandel for pc-en.
- Egenandelen skal ikke overstige laveste sats for utstyrsstipend.
- Etter fullført videregående skole skal du da få beholde pc-en.
- Fullfører du ikke opplæringen, skal du få tilbud om å kjøpe pc-en.
- Samlet betaling skal da ikke overstige tre ganger minstesats for utstyrsstipend på tidspunktet for avbrudd.
- I noen fylker kan du få tilbud om å bruke egen pc og/eller å kjøpe pc etter spesiell avtale. Du vil få nærmere informasjon før skolestart.

Hvilke rettigheter har du?

Du som går ut av grunnskolen, har rett til

- videregående opplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse og frem til det skoleåret som begynner det året du fyller 24 år (deretter har du rett til videregående opplæring for voksne)
- påbygging til generell studiekompetanse etter oppnådd yrkeskompetanse (med eller uten fag-/svennebrev)

Hvilke rettigheter har du?

Du som går ut av grunnskolen, har rett til

- inntak til ett av de tre utdanningsprogrammene på Vg1 du har søkt på, men du må søke i prioritert rekkefølge:
1 – 2 – 3
- inntak til et Vg2 som bygger på det Vg1 du har tatt
 - men du har ikke krav på å få det programområdet du prioriterer

Hvilke rettigheter har du?

Du som går ut av grunnskolen, har rett til

- fritt omvalg frem til du er 19 år (dersom du ikke har brukt retten til omvalg før du er 19, har du rett til ett omvalg senere)

Hvilke rettigheter har du?

Du som går ut av grunnskolen, har rett til

- utdannings- og yrkesrådgivning
- sosialpedagogisk rådgivning
- veiledning og hjelp fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
- veiledning og hjelp fra oppfølgingstjenesten (OT) hvis du
 - ikke søker opplæringsplass
 - ikke tar imot opplæringsplass
 - avbryter opplæringen før den er fullført
 - ikke er i fast arbeid

Hvilke plikter har du?

Du som søker om plass i videregående opplæring må

- svare på tilbud om plass og/eller venteliste plass –
ellers risikerer du å miste tilbudet
- møte første skoledag, eller melde fra hvis du ikke kan møte –
ellers risikerer du å miste plassen

Hvilke plikter har du?

Du som har plass i videregående opplæring må

- levere dokumentasjon for fravær som ikke skal føres på vitnemålet eller kompetansebeviset – dette gjelder for fravær i inntil 10 dager i spesielle tilfeller og etter spesielle regler
- møte til undervisningen. Ugyldig eller udokumentert fravær kan føre til at det ikke er grunnlag for karakter i enkeltfag. Som hovedregel vil mer enn 10 % udokumentert fravær føre til at du ikke får karakter i faget.
- delta aktivt i opplæring og vurderingssituasjoner slik at læreren får grunnlag for å vurdere din kompetanse.
- delta aktivt i vurderingen av ditt eget arbeid, din egen kompetanse og utvikling.
- følge skolens ordensreglement.

Samarbeid med foreldre

Videregående skoler skal holde kontakt med foreldrene til umyndige elever gjennom hele opplæringsåret. Det skal skje ved

- informasjonsmøte ved starten av skoleåret (Vg1 og Vg2)
- samtale med kontaktlæreren (Vg1 og Vg2)
- informasjon om rettigheter
- varsel om elevens fravær
- annen informasjon om eleven

Når eleven har fylt 18 år, skal foreldrene ikke lenger informeres uten elevens samtykke.

Hvor kan du gå på skole?

- Primært skoler i eget fylke
 - men ingen fylker tilbyr alle programområdene
- Skoler i nabofylker
 - for spesielle tilbud som fylkene samarbeider om
- Skoler med landslinjer og landsdekkende tilbud
 - kan søkes uansett hvor i landet du bor
 - karakterene dine avgjør om du kommer inn
- Skoler i andre fylker enn ditt eget
 - hvis hjemfylket ditt kjøper plass til deg

Oversikt over skolenes tilbud finner du på vibli.no

Hvor kan du gå på skole?

- Statlige skoler
 - samiske videregående skoler
- Privatskoler
 - du må regne med å betale skolepenger
 - privatskoler (private skoler med rett til statstilskudd) er godkjent av Utdanningsdirektoratet
- Skoler i utlandet
 - norske privatskoler i utlandet
 - utenlandske skoler

Hvordan søker du?

Hva er MinID?

MinID er én av fire elektroniske ID-er du kan velge mellom når du skal logge inn på offentlige tjenester på Internett (blant annet vigo.no).

- Du søker og svarer på vigo.no, logg inn med MinID
- Søknadsfrist:
 - 1. mars (ordinær frist)
 - 1. februar ved søknad om fortrinnsrett eller individuell behandling
- Sjekk at mobilnummer, e-postadresse og adresse er riktig på vigo.no
- I sommer får du påminnelse via SMS når du skal svare på tilbud om plass/vente-listeplass på vigo.no

Tips!

Test at du får til å logge inn på vigo.no med MinID i god tid før søknadsfristen!

Hjelp til MinID?

Kontakt brukerstøtte
800 30 300
brukerstotte@digdir.no

Hvordan bruker du MinID?

- Dersom du ikke har brukt MinID tidligere må du [bestille aktiveringsbrev](#)
- **For å registrere** MinID trenger du:
 - aktiveringsbrev
 - fødselsnummer (11 siffer)
 - mobiltelefon og e-postadresseDu legger inn selvvalgt passord, mobilnummer og e-postadresse
- **Neste gang** du bruker MinID trenger du:
 - fødselsnummer
 - selvvalgt passord
 - kode som kommer på SMS

Nyttige tips og råd

- Det er ditt valg!
- Du finner all informasjon om søknad, svar og frister på vibbli.no
- Du søker og svarer på vigo.no
 - Husk passordet ditt til MinID
- Husk søknadsfristene
- Sett alltid opp tre alternative Vg1
 - i tre forskjellige utdanningsprogram
- Hvis du angrep på valgene dine
 - kontakt rådgiver eller inntakskontoret

Nyttige tips og råd

- Gjør deg kjent med tidsplanen for inntaket
- Overhold svarfristene. Hvis du ikke er hjemme
 - svar på forhånd på vigo.no
 - sørg for at andre svarer for deg
- Du kan miste plassen hvis du
 - ikke svarer til riktig tid
 - ikke møter første skoledag
- Husk klagefristen 3 uker etter at du fikk inntaksmeldingen
- Legg ved opplysninger som kan ha betydning for inntaket eller opplæringen
 - ingen kan ta hensyn til noe de ikke vet om

Strukturkart

Se strukturkartet på vilbli.no eller hent [oppdatert strukturkart](#) i pdf-format.

Kunnskapsløftet 2024–2025, Søkere Vg1/Vg2/Vg3

Yrkesfaglig

Bygg- og anleggsteknikk

Programområder		Videregående trinn 3 (Vg3) eller opplæring i bedrift		Kompetanse
Videregående trinn 1 (Vg1) 1. år	Videregående trinn 2 (Vg2) 2. år	3. år	4. år	
Bygg- og anleggsteknikk	Anleggsgartner	Anleggsgartnerfaget		Fagbrev: Anleggsgartner
	Anleggsteknikk	Anleggsmaskinførerfaget		Fagbrev: Anleggsmaskinfører
		Anleggstrøggerfaget		Fagbrev: Anleggstrøgger
		Asfaltfaget		Fagbrev: Asfalter
		Banemonterfaget		Fagbrev: Banemonter
		Brønn- og borefaget		Fagbrev: Brønnbore festland
		Fjell- og bergverksfaget		Fagbrev: Fjell- og bergverksarbeider
		Vel- og anleggsgfaget		Fagbrev: Vel- og anleggsgarbeider
		Veidrift- og veivedlikeholds-faget		Fagbrev: Veidrift- og veivedlikeholdsarbeider
	Betong og mur	Betongfaget		Fagbrev: Betongfagarbeider
		Murer- og flisleggerfaget		Svennebrev: Murer- og flislegger
	Klima, energi og miljøteknikk	Isolaterfaget		Fagbrev: Isolater
		Tak- og membrantekkerfaget		Fagbrev: Tak- og membrantekker
		Ventilasjons- og blikkenslagerfaget		Svennebrev: Blikkenslager
	Overflateteknikk	Industri-malerfaget		Fagbrev: Industri-maler
		Maler- og overflate-teknikkfaget		Svennebrev: Maler
	Rørlegger	Rørleggerfaget		Svennebrev: Rørlegger
	☒ Trearbeid			
	Treteknikk	☒ Industrisnekkerfaget		Svennebrev: Snekker
		Snekkerfaget		Fagbrev: Fagoperatør i trelast- og limtreproduksjon
		Trelast- og limtreproduksjonsfaget		Svennebrev: Tømmer
	Tømmer	Tømmerfaget		Svennebrev: Brannforebygger
	Brannforebyggerfaget			Fagbrev: Byggdrifter
	Byggdrifterfaget			Fagbrev: Byggmonter
	Byggmontasjefaget			
	☒ Gipsmakerfaget			Fagbrev: Glassfagarbeider
	Glassfaget			Fagbrev: Renholdsoperatør
	Renholdsoperatørfaget			Fagbrev: Steinfagarbeider
	Steinfaget			Fagbrev: Stillasbygger
	Stillasbyggerfaget			

Mer informasjon

- Alt om videregående opplæring finner du på vibli.no
- Spør rådgiver på skolen din
- Kontakt inntakskontoret
- Gå på yrkes- og utdanningsmesser
- Besøk videregående skoler
- Snakk med forskjellige yrkesutøvere

Lykke til med valget ditt!

Spesielle forhold

- Søknad om fortrinnsrett eller individuell behandling *(side 39 og 40)*
- Hele eller en større del av opplæringen i bedrift *(side 41 og 42)*
- Grunnkompetanse *(side 43 og 44)*
- Minoritetsspråklige *(side 45 og 46)*
- Voksne *(side 47 og 48)*

Søknad om fortrinnsrett til inntak

På grunnlag av sakkyndig vurdering kan du søke om fortrinnsrett

- til et særskilt utdanningsprogram dersom du har et omfattende behov for spesialundervisning og dette har svært mye å si for at du skal kunne fullføre videregående opplæring
- til ett av tre utdanningsprogram på en skole som er særskilt tilrettelagt dersom du har rett til spesialundervisning og har sterkt nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne
- til ett av tre utdanningsprogram dersom du søker opplæring i et tegnspråklig miljø (knutepunktskole) eller om tolk i ordinær opplæring

Får du fortrinnsrett, tas du inn utenom poengberegningen.

Søknadsfrist er **1. februar**

Søknad om individuell behandling ved inntak

Du skal ikke tas inn etter poeng, men etter en individuell vurdering dersom du

- har hatt rett til spesialundervisning og mangler karakter i mer enn halvparten av fagene
- har hatt rett til særskilt språkopplæring og mangler karakter i mer enn halvparten av fagene
- mangler karakter i mer enn halvparten av fagene av andre årsaker
- ikke har tallkarakterer eller sammenlignbart karaktergrunnlag
- må behandles individuelt av andre særlige grunner, for eksempel at du nylig har kommet til Norge

Søknadsfrist er **1. februar**

Hele eller en større del av opplæringen i bedrift

Fylkeskommunen kan godkjenne at

- du inngår lærekontrakt/opplæringskontrakt rett etter grunnskolen
- du avbryter opplæringen i videregående skole og inngår lærekontrakt/opplæringskontrakt tidligere enn læreplanen fastsetter
- opplæringen i skole og bedrift tas i en annen rekkefølge enn det læreplanen fastsetter

Hele eller en større del av opplæringen i bedrift

- Opplæringen i programfag
 - kan foregå bare i bedrift
 - kan veksle mellom bedrift og skole
- Opplæringen i fellesfag og i deler av programfagene som er aktuelle for eksamen
 - må gjennomføres i løpet av læretiden
 - foregår vanligvis i egne grupper i videregående skole
 - kan foregå i bedrift

Grunnkompetanse

- Grunnkompetanse har du når du ikke oppnår full studie- eller yrkeskompetanse.
- Skolen og PP-tjenesten hjelper deg med å planlegge opplæringsløpet ditt.
- Du kan senere gjennomføre ytterligere opplæring med sikte på studie- eller yrkeskompetanse. En opplæringskontrakt kan i visse tilfeller endres til lærekontrakt i løpet av læretiden.
- Du får kompetansebevis som dokumentasjon på den opplæringen du har fullført.

Grunnkompetanse

- Planlagt grunnkompetanse får du
 - som elev i skole
 - som lærekandidat med opplæringskontrakt i bedrift
- hvis du
 - ved starten av opplæringen vet at du kommer til å få vansker med å oppnå full studie- eller yrkeskompetanse
 - underveis i opplæringen oppdager at du ikke når de målene du hadde satt deg, og endrer målene dine
- Ikke planlagt grunnkompetanse får du
 - hvis du fullfører, men ikke består opplæring med sikte på yrkes- eller studiekompetanse

Minoritetsspråklige

Du som tilhører en språklig minoritet, har samme rettigheter som norsk ungdom hvis du

- har gyldig oppholdstillatelse i Norge
- har gjennomført norsk grunnskole eller tilsvarende

Du som oppholder deg lovlig i Norge og venter på vedtak om oppholdstillatelse

- har rett til videregående opplæring hvis du er under 18 år og det er sannsynlig at du blir her i mer enn tre måneder
- har rett til å fullføre påbegynt skoleår hvis du fyller 18 år i løpet av skoleåret

Får du avslag, gjelder retten fram til endelig vedtak.

Minoritetsspråklige

Har du et annet morsmål enn norsk eller samisk, har du rett til

- særskilt norskopplæring inntil du har tilstrekkelige ferdigheter til å følge den vanlige opplæringen i skolen

Om nødvendig har du også rett til

- morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring
- Særskilt norskopplæring og/eller tospråklig fagopplæring skal gis ved din egen skole. Morsmålsopplæring kan legges til en annen skole.
- Når morsmålsopplæringen ikke kan gis av egnet personale, skal fylkeskommunen legge til rette for annen opplæring som er tilpasset dine forutsetninger.

Voksne

Dersom du har fullført grunnskoleopplæring, men ikke har studiekompetanse eller yrkeskompetanse fra videregående opplæring, har du rett til videregående opplæring for voksne fra det året du fyller 19 år.

Du har rett til

- å komme inn på et opplæringstilbud som fører frem til en av de tre sluttkompetanser du har søkt på
- opplæring frem til du har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse
- å få kartlagt din realkompetanse
- gratis trykte og digitale læremidler og digitalt utstyr

Voksne mellom 19 og 24 år kan velge mellom videregående opplæring for ungdom og videregående opplæring for voksne.

Voksne

Påbygging til generell studiekompetanse

Dersom du har bestått fag- og yrkesopplæring, har du rett til til påbygging til generell studiekompetanse fra det skoleåret som tar til det året du fyller 19 år.

Praksiskandidater og de som ikke har bestått alle fellesfag, har ikke rett til påbygging til generell studiekompetanse, men har rett til opplæring som fører frem til generell studiekompetanse.

Yrkesfaglig rekvalifisering

Har du allerede fullført og bestått studie- eller yrkeskompetanse, har du rett til videregående opplæring frem til én ny sluttkompetanse *innenfor et yrkesfaglig utdanningsprogram.*